

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU KANUNU

I- Sosyal Güvenlik Kurumu

Ülkemizde sosyal güvenlik reformu olarak da adlandırılan kanun değişiklikleri, aşağıdaki iki kanunla gerçekleştirilmektedir.

- Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu,
- Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu.

Bu kanunlardan 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu, 20/05/2006 tarih ve 26173 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 20/05/2006 tarihinde yürürlüğe girmiş, Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu ise Cumhurbaşkanlığı Makamınca yeniden görüşülmek üzere TBMM'ye iade edildiğinden henüz yasalaşmamıştır.

Her iki kanun ile de ülkemizdeki üçlü sosyal güvenlik örgütlenmesi tek çatı altında toplanmaktadır. Dolayısıyla Emekli Sandığı, Bağ-Kur, Sosyal Sigortalar Kurumuna son verilmektedir. Bu kapsamda yapılan düzenlemede, sosyal güvenlik kuruluşunun yönetimi, Sosyal Güvenlik Kurumuna bırakılmaktadır. 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kurumu Kanununda, Sosyal Güvenlik Kurumunun kuruluş, teşkilât, görev ve yetkilerine ilişkin usûl ve esasları düzenlenmiştir.

Sosyal Güvenlik Kurumu, kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve malî açıdan özerk, 5502 sayılı Kanunda hüküm bulunmayan durumlarda özel hukuk hükümlerine tâbi olarak kurulmuştur. Kurum, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının ilgili kuruluşudur. Kurumun merkezi Ankara'dadır.

Kurumlar Vergisi Kanununun 8/9'uncu maddesinde T.C. Emekli Sandığı, Sosyal Sigortalar Kurumu, Bağ-Kur, Ordu Yardımlaşma Kurumu ve Memur Yardımlaşma Kurumu gibi kanunla kurulan emekli ve yardım sandıkları ile Sosyal Sigorta Kurumlarının kazançları, kurumlar vergisinden muaf kılınmıştır. Aynı düzenleme, TBMM'nin gündeminde olan kurumlar vergisi yasa tasarısının 4/1-e maddesinde de aynen korunmaktadır. Söz konusu Kanununun Geçici 4'ncü maddesinde, diğer mevzuatta Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı, Sosyal Sigortalar Kurumu, Bağ-Kur Genel Müdürlüğü ve Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Genel Müdürlüğüne ve bunların yönetim kurullarına yapılan atıflar, bu Kanunla kurulan Sosyal Güvenlik Kurumuna veya Yönetim Kuruluna yapılmış sayılacağı hüküm altına alındığından, Sosyal Güvenlik Kurumunun kazançları da kurumlar vergisinden muaftır.

Öte yandan, 5502 sayılı Kanunla kurulan Sosyal Güvenlik Kurumuna vergisel açıdan bir kısım istisna ve muafıklar tanınmış, ayrıca kurumun alacakları açısından uygulanacak hükümler belirlenmiştir. Bu düzenlemeler aşağıda açıklanmıştır.

II- Damga Vergisi , Harç Ve Belediye Gelirleri İstisnası

5502 sayılı Kanununun 36'ncı maddesi uyarınca ilgili kanunlarda yer verilmemiş olsa dahi, Kuruma ait taşınır ve taşınmazlar;

- bunların alım ve satım işlemleri ile Kuruma yapılacak bağış ve yardımlar,
- Kurumun taraf olduğu davalar, icra kovuşturmaları ile ilâmlar,
- Kurum tarafından satın alınan taşınmazlar ile ilgili tüm tapu işlemleri,
- Kurum tarafından yapılan bütün işlemler ve bu işlemler için ilgililere verilmesi veya bunlardan alınması gereken yazı ve belgeler ve bunların suretleri;

damga vergisi ve harçlar ile belediyelerde yürütülecek her türlü hizmet karşılığı alınan ücret ve katılma payından müstesnadır.

III- Kurum Alacaklarına Uygulanacak Gecikme Cezası

5502 sayılı Kanununun 37'nci maddesi uyarınca süresi içinde ödenmeyen;

- sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası primleri,
- işsizlik sigortası primleri,
- idarî para cezaları,
- gecikme zamları,
- katılım payları,

kurum alacağına dönüşecektir. Bu alacakların tahsilinde, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanununun 51 inci, 102 nci ve 106 ncı maddeleri hariç diğer maddeleri uygulanacaktır.

Yapılan bu düzenleme ile kurum alacaklarında uygulanacak gecikme zammı ile bu alacakların zamanaşımına uğraması açısından 6183 sayılı Kanun hükümleri uygulanmayacaktır. Dolayısıyla, kurum alacaklarına ilişkin olarak uygulanacak gecikme zammının oranı ve uygulama usul ve esasları Kurumca çıkarılacak yönetmelik veya tebliğler ile belirlenecektir.

Diğer taraftan, 5508 sayılı Kanununun Geçici 4'ncü maddesi uyarınca bu Kanun gereğince hazırlanacak yönetmelikler yürürlüğe girinceye kadar mevcut tüzük ve yönetmeliklerin bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin uygulanmasına devam olunacağından, Sosyal Güvenlik Kurumunca düzenleyici işlem yapılncaya kadar, bu kanunla kaldırılan kurumlar tarafından çıkarılmış olan düzenleyici işlemlere göre işlem yapılacaktır.

IV- Kurum Varlıklarının Hukuki Durumu

5502 sayılı Kanununun 35'nci maddesinde Sosyal Güvenlik Kurumunun taşınmaz edinimi ve mal varlıklarının hukuki durumu düzenlenmiştir. Yapılan düzenlemeye göre;

- Kurumun malları, alacakları, banka hesapları 2004 sayılı İcra ve İflâs Kanunu ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü

Hakkında Kanun bakımından Devlet malı hükmünde olup, alacakları imtiyazlı alacaklardır.

☞ Kurum her türlü dava ve icra işlemlerinde teminat yatırmak mükellefiyetinden muaftır.

☞ Kurum, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümlerine tâbi değildir. 2886 sayılı Kanun kapsamına giren işlerde uygulanacak usûl ve esaslar Kurumca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenecektir.

☞ Kurumun sahibi bulunduğu taşınmazların kira artış oranları, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca her yıl belirlenen yeniden değerlendirme oranından az olmamak üzere rayiç değerle belirlenecektir.

Saygılarımızla...